

NHỮNG THÁCH THỨC ĐỐI VỚI LỰC LƯỢNG CÔNG AN NHÂN DÂN TRONG KỶ NGUYÊN MỚI CỦA DÂN TỘC VIỆT NAM

ThS PHẠM ANH DƯƠNG

Cục Công tác chính trị, Bộ Công an

Ngày nhận bài: 10/1/2026; Ngày phản biện: 10/1/2026; Ngày duyệt đăng: 16/3/2026.

● **Tóm tắt:** Trong bối cảnh hội nhập và chuyển đổi số, lực lượng Công an nhân dân đang phải đối mặt với nhiều thách thức an ninh phi truyền thống phức tạp như: Tội phạm mạng, AI/Deepfake, tội phạm xuyên quốc gia (ma túy, rửa tiền), cùng các mâu thuẫn xã hội bị mạng xã hội khuếch đại. Trước thực tiễn đó, bài viết đề xuất chuyển từ tư duy “an ninh thụ động” sang tư duy “an ninh chủ động”, tăng cường đầu tư công nghệ, củng cố lực lượng công an cơ sở, đổi mới công tác đào tạo và truyền thông.

● **Từ khóa:** Thách thức đối với lực lượng công an; Công an nhân dân; Kỷ nguyên mới; Việt Nam.

1. Bối cảnh mới đặt ra đối với lực lượng Công an nhân dân trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc

Một là, nền kinh tế phát triển nhanh với độ mở lớn, làm gia tăng cả cơ hội lẫn rủi ro an ninh.

Năm 2025, kinh tế Việt Nam phục hồi vững chắc với tổng sản phẩm nội địa (GDP) tăng khoảng 8,02% và quy mô xuất, nhập khẩu vượt 900 tỷ USD (Trần Việt Dũng, 2026). Tuy nhiên, độ mở lớn của nền kinh tế cũng kéo theo sự gia tăng các nguy cơ xâm phạm an ninh kinh tế, như gian lận thương mại, rửa tiền, lừa đảo xuyên biên giới, và việc lợi dụng kẽ hở pháp lý trong quản lý dòng vốn, dòng hàng hóa và công nghệ. Khi không gian kinh tế mở đạt quy mô rất lớn, các hoạt động phi pháp có xu hướng tổ chức hóa, mang tính xuyên quốc gia và ngày càng tinh vi hơn. Điều này đòi hỏi lực lượng Công an nhân dân không chỉ xử lý các hành vi vi phạm, mà còn phải chủ động tham gia quản trị rủi ro kinh tế, tài chính,

gắn công tác nghiệp vụ với kiểm soát dòng tiền số và tăng cường phối hợp liên ngành chặt chẽ.

Hai là, quá trình chuyển đổi số toàn diện làm xuất hiện không gian an ninh mới - không gian mạng.

Đến đầu năm 2025, Việt Nam có xấp xỉ 79,8 triệu người sử dụng internet, tương đương khoảng 78,8% dân số (Quý Hiền, 2025). Internet đã trở thành môi trường chủ yếu cho hoạt động sống, lao động, giao dịch và tương tác của xã hội. Sự phụ thuộc ngày càng lớn của nền kinh tế và đời sống xã hội vào hạ tầng số làm cho các rủi ro an ninh mạng có khả năng gây tác động nhanh, rộng và khó khắc phục. Thực tế này đặt ra yêu cầu bảo đảm an ninh không chỉ trong không gian vật lý truyền thống mà còn trong không gian số, nơi tội phạm có thể ẩn danh, hoạt động xuyên biên giới và gây thiệt hại trên diện rộng trong thời gian ngắn. Các hình thức tội phạm công nghệ cao như: Lừa đảo chiếm đoạt tài sản, đánh cắp

dữ liệu, mạo danh trên nền tảng số, thao túng thông tin, tấn công hệ thống, sử dụng công nghệ giả mạo hình ảnh và giọng nói ngày càng gia tăng về quy mô và mức độ tinh vi. Quá trình hiện đại hóa hạ tầng số và dịch vụ công trực tuyến giúp nâng cao hiệu quả quản lý, nhưng đồng thời cũng làm gia tăng đáng kể rủi ro an ninh mạng, đặc biệt là nguy cơ tấn công và đánh cắp dữ liệu. Điều này đòi hỏi cần cấp thiết nâng cao năng lực điều tra số, bảo vệ các hệ thống thông tin trọng yếu, nâng cấp hạ tầng kỹ thuật và đào tạo nguồn nhân lực an ninh mạng chất lượng cao.

Ba là, đô thị hóa nhanh và dịch chuyển xã hội mạnh mẽ làm biến đổi cấu trúc quản trị an ninh từ cơ sở.

Tỷ lệ đô thị hóa gia tăng kéo theo sự hình thành các cộng đồng cư trú mới, các khu công nghiệp, khu kinh tế và dòng di cư lao động lớn. Sự thay đổi này làm cho công tác nắm tình hình địa bàn, quản lý cư trú và phòng ngừa mâu thuẫn xã hội trở nên phức tạp hơn. Bên cạnh đó, quá trình phát triển nhanh có thể tạo ra khoảng trống trong giám sát xã hội, làm nổi lên các mâu thuẫn về đất đai, môi trường, đền bù giải phóng mặt bằng, tranh chấp lao động và áp lực an sinh. Nếu không được dự báo và xử lý kịp thời, các mâu thuẫn nhỏ có thể tích tụ và bị khuếch đại bởi hiệu ứng lan truyền trên mạng xã hội, từ đó hình thành điểm nóng ảnh hưởng trực tiếp đến ổn định trật tự và môi trường đầu tư. Thực tiễn đó đặt ra yêu cầu phải đổi mới phương thức quản trị an ninh từ cơ sở theo hướng hiện đại, linh hoạt, dựa trên dữ liệu và gắn chặt với địa bàn.

Bốn là, môi trường truyền thông số và mạng xã hội làm gia tăng áp lực về quản trị dư luận và củng cố niềm tin xã hội.

Thông tin được lan truyền với tốc độ nhanh, phạm vi rộng và khó kiểm chứng, dễ bị lợi dụng để xuyên tạc, kích động, thao túng tâm lý đám đông và tạo điểm nóng xã hội. Các hoạt động lợi dụng vấn đề dân tộc, tôn giáo, quyền con người, môi trường và đất đai để chia rẽ khối đại đoàn kết dân tộc có xu hướng ngày càng tinh vi, thường

kết hợp giữa thông tin sai lệch và các kỹ thuật truyền thông số, gây ảnh hưởng trực tiếp đến ổn định chính trị - xã hội và uy tín của các cơ quan thực thi pháp luật. Trong bối cảnh đó, lực lượng Công an nhân dân không chỉ đối mặt với yêu cầu bảo vệ an ninh quốc gia theo nghĩa truyền thống, mà còn phải chủ động tham gia quản trị thông tin, định hướng dư luận, bảo đảm minh bạch trong cung cấp thông tin và tuân thủ chặt chẽ các chuẩn mực pháp lý. Qua đó góp phần giữ vững và củng cố niềm tin xã hội - nền tảng quan trọng nhất của ổn định an ninh, trật tự.

Quá trình hiện đại hóa lực lượng cũng đặt ra nhiều thách thức. Khi chuyển đổi số quốc gia ngày càng đi vào chiều sâu, dữ liệu lớn (Big Data), trí tuệ nhân tạo (AI) và các nền tảng kết nối được ứng dụng mạnh trong các lĩnh vực tài chính, y tế, giáo dục, thương mại và hành chính công, thì mô hình phạm tội, đối tượng và phương thức gây án cũng thay đổi nhanh chóng. Vì vậy, việc xây dựng lực lượng Công an nhân dân chính quy, tinh nhuệ, hiện đại theo tinh thần Nghị quyết số 12-NQ/TW ngày 16/3/2022 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới đòi hỏi phải có sự chuyển biến đồng bộ về tổ chức, trang bị, quy trình nghiệp vụ và chất lượng nguồn nhân lực.

2. Thách thức đối với lực lượng Công an nhân dân trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc

Thứ nhất, thách thức từ hoạt động chống phá của các thế lực thù địch trong bối cảnh không gian số mở rộng.

Các thế lực thù địch và đặc biệt là các tổ chức nước ngoài đang đẩy mạnh chiến lược “diễn biến hòa bình”, “bạo loạn lật đổ”, “khủng bố”, kết hợp thủ đoạn “phi chính trị hóa”, “xã hội hóa” an ninh, lợi dụng các hạn chế về chính sách, quản lý xã hội và tổ chức bộ máy để xuyên tạc, kích động, gây bất ổn. Mục tiêu của các hoạt động này là chuyên hóa từ xa, thúc đẩy “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” và phá hoại khối đại đoàn kết dân tộc.

Điểm mới trong giai đoạn hiện nay là các hoạt

động chống phá không còn bó hẹp trong một địa bàn cụ thể mà lan tỏa mạnh trên không gian mạng, núp bóng các chiêu bài “tự do dân chủ”, “nhân quyền”, “dân tộc”, “tôn giáo”..., gắn với những chiến dịch truyền thông có tổ chức. Những hoạt động này thường nhắm vào từng nhóm xã hội và các vấn đề nhạy cảm, khai thác các hạn chế, khuyết điểm trong công tác quản lý nhà nước, chính sách an sinh xã hội và các chủ trương lớn của Đảng, từ đó tuyên truyền, xuyên tạc, bóp méo sự thật, chia rẽ đoàn kết nội bộ và gây sức ép về chính trị. Thực tế còn cho thấy, các hoạt động này có xu hướng kích động tư tưởng ly khai, tự trị với các luận điệu như “xứ Thái tự trị”, “Nhà nước Vương quốc Mông” ở một số tỉnh Tây Bắc và phụ cận, “Nhà nước Đê ga độc lập” ở Tây Nguyên, “Nhà nước Khmer Krôm” ở Tây Nam Bộ... Điều đó cho thấy nguy cơ kết hợp giữa chiến tranh tâm lý, chiến tranh thông tin và can thiệp vào công việc nội bộ ngày càng rõ nét, đặt ra yêu cầu mới đối với lực lượng Công an nhân dân trong việc nâng cao năng lực nắm tình hình, chủ động đấu tranh phản bác thông tin xấu độc và bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng trong môi trường số.

Thứ hai, thách thức từ sự bùng nổ của tội phạm công nghệ cao và tội phạm trên không gian mạng.

Không gian mạng hiện nay không còn đơn thuần là môi trường giao tiếp, mà đã trở thành một hạ tầng kinh tế - xã hội gắn với thanh toán số, ngân hàng số, thương mại điện tử, dịch vụ công trực tuyến và quản trị xã hội. Khi hạ tầng này ngày càng mở rộng, tội phạm cũng lợi dụng để hình thành các chuỗi hành vi lừa đảo có tổ chức, khai thác tâm lý nạn nhân, mạo danh cơ quan nhà nước, ngân hàng, doanh nghiệp viễn thông, sản thương mại, hoặc tạo dựng kịch bản giả dựa trên dữ liệu bị rò rỉ.

Trong thực tiễn nghiệp vụ, thách thức đặt ra không chỉ nằm ở quy mô, số lượng vụ việc và mức độ thiệt hại kinh tế, mà còn ở việc các đối tượng phạm tội tận dụng công nghệ mới để ẩn danh, phân tán hạ tầng kỹ thuật, tự động hóa kịch

bản lừa đảo và tiếp cận nạn nhân, đồng thời tổ chức hoạt động xuyên biên giới về máy chủ và dòng tiền. Trong bối cảnh đó, các phương thức điều tra truyền thống dựa trên địa bàn và đối tượng cụ thể ngày càng bộc lộ hạn chế, đòi hỏi lực lượng Công an nhân dân phải nâng cấp toàn diện năng lực chuyên môn, đặc biệt trong hợp tác quốc tế về điều tra số, phân tích dữ liệu lớn, truy vết tài chính điện tử, thu thập chứng cứ và phong tỏa tài sản.

Thứ ba, thách thức từ tội phạm có tổ chức và xuyên quốc gia trong nền kinh tế số.

Tội phạm có tổ chức và xuyên quốc gia ngày càng vận hành theo mô hình “hệ sinh thái tội phạm”, với quy mô mở rộng, mức độ liên kết cao và phương thức hoạt động ngày càng đa dạng, kết hợp nhiều hành vi như: Buôn bán ma túy, buôn người, buôn lậu, rửa tiền, đánh bạc trực tuyến, cho vay nặng lãi qua ứng dụng, gian lận thương mại, lừa đảo chiếm đoạt tài sản... trên nền tảng số. Các đối tượng khai thác triệt để sự khác biệt về pháp luật giữa các quốc gia, khoảng trống trong quản lý xuyên biên giới và sự chồng lấn thẩm quyền trong quản lý kinh tế - tài chính để che giấu và mở rộng hoạt động phạm tội. Một đặc điểm đáng chú ý của giai đoạn hiện nay là các tổ chức tội phạm thường kết hợp nhiều hành vi trong một hệ sinh thái, như tạo dòng tiền bất hợp pháp từ lừa đảo hoặc cờ bạc trực tuyến, sau đó hợp thức hóa qua kênh trung gian, thương mại điện tử, tài khoản thuê, hoặc các mô hình chuyển tiền phức tạp. Điều này làm suy yếu năng lực phát hiện theo các phương thức truyền thống và tạo áp lực lớn đối với công tác quản lý nhà nước cũng như hoạt động của các cơ quan thực thi pháp luật. Thực tế cho thấy, số lượng vụ việc liên quan đến gian lận thương mại lên tới hàng chục nghìn vụ, cùng với hàng nghìn vụ buôn lậu đã bị phát hiện và xử lý¹. Trong bối cảnh đó, lực lượng Công an nhân dân cần đồng thời tăng cường hợp tác quốc tế, nâng cao năng lực điều tra tài chính, giám định số và phối hợp đa ngành trong phát hiện, xử lý vi phạm, đặc biệt trong các lĩnh vực hàng cấm, hàng

lậu và sản phẩm giả mạo nhãn hiệu, cả ở thị trường truyền thông và trên không gian mạng. Bởi lẽ, nếu chỉ tập trung bắt giữ các đối tượng ở cuối chuỗi mà không bóc gỡ cấu trúc tổ chức, không đánh vào dòng tiền và hạ tầng kỹ thuật thì hiệu quả rần ã và phòng ngừa sẽ bị hạn chế.

Thứ tư, thách thức từ những biến động xã hội trong quá trình phát triển nhanh và đô thị hóa mạnh.

Quá trình đô thị hóa nhanh, dịch chuyển lao động lớn và chênh lệch phát triển giữa các vùng miền làm gia tăng các mâu thuẫn xã hội liên quan đến đất đai, môi trường, tái định cư, tranh chấp lao động và các vấn đề an sinh. Trong môi trường mạng xã hội, những mâu thuẫn này dễ bị tách khỏi bối cảnh, bị dẫn dắt theo hướng cực đoan và lan truyền với tốc độ nhanh, gây khó khăn cho công tác kiểm soát và xử lý. Nếu không được nhận diện sớm và giải quyết đúng chính sách, đúng pháp luật, các mâu thuẫn này có thể tích tụ và hình thành các điểm nóng phức tạp về an ninh, trật tự. Trong bối cảnh đó, mạng xã hội trở thành công cụ khuếch đại xung đột với tốc độ lan truyền cao, khiến một sự việc đơn lẻ có thể bị diễn giải sai lệch, hoặc bị lợi dụng để dẫn dắt dư luận theo hướng tiêu cực.

Do đó, thách thức đặt ra đối với lực lượng Công an nhân dân không chỉ là xử lý tình huống khi đã bùng phát, mà còn phải nâng cao năng lực dự báo xã hội, nắm chắc tình hình từ cơ sở, phân tích dư luận trên không gian mạng và phối hợp chặt chẽ với chính quyền địa phương và các tổ chức chính trị - xã hội để kịp thời hóa giải mâu thuẫn từ sớm, từ xa, không để “mâu thuẫn nhỏ” chuyển hóa thành “khủng hoảng lớn”.

Thứ năm, thách thức về đạo đức công vụ và niềm tin xã hội trong môi trường truyền thông số.

Xã hội hiện đại đặt ra yêu cầu ngày càng cao về tính minh bạch, trách nhiệm giải trình và sự chuyên nghiệp trong hoạt động công vụ. Mọi tương tác giữa cán bộ, chiến sĩ với người dân có thể được ghi hình, chia sẻ và bình luận rộng rãi trên nền tảng số, tạo nên cơ chế giám sát xã hội

mạnh mẽ hơn trước. Trong xã hội số, mọi hành vi công vụ đều chịu sự giám sát rộng rãi của người dân và truyền thông. Chỉ một sai sót nhỏ về thái độ, quy trình hay cách ứng xử có thể nhanh chóng bị khuếch đại, ảnh hưởng đến hình ảnh và uy tín của lực lượng Công an nhân dân, từ đó tác động ngược trở lại hiệu quả thực thi nhiệm vụ. Vì vậy, đây không chỉ là thách thức mang tính nghề nghiệp, mà còn là vấn đề văn hóa công vụ, đòi hỏi mỗi cán bộ, chiến sĩ phải nâng cao kỷ luật, chuẩn mực ứng xử, tinh thần thượng tôn pháp luật và trách nhiệm phục vụ Nhân dân.

Thứ sáu, thách thức về nguồn nhân lực và tốc độ thích ứng trong quá trình hiện đại hóa.

Để tiến tới hiện đại hóa, lực lượng Công an nhân dân cần đội ngũ nhân lực có trình độ cao về công nghệ, phân tích dữ liệu, điều tra số, hiểu biết về tài chính, thành thạo ngoại ngữ, pháp luật quốc tế. Tuy nhiên, các kỹ năng này chưa thể đồng đều ngay trong toàn lực lượng. Trong khi đó, tội phạm và các rủi ro an ninh diễn biến nhanh chóng, ngày càng phức tạp và khó lường. Bên cạnh đó, nếu cơ chế đào tạo, tuyển dụng, chính sách đãi ngộ, luân chuyển cán bộ không được đổi mới kịp thời sẽ khó thu hút và giữ chân nhân lực giỏi, đặc biệt trong các lĩnh vực cạnh tranh trực tiếp với khu vực tư nhân như an ninh mạng, khoa học dữ liệu và công nghệ thông tin. Khi khoảng cách về năng lực xuất hiện, nguy cơ tụt hậu trước các phương thức, thủ đoạn phạm tội mới sẽ gia tăng, kéo theo chi phí xã hội cho công tác phòng, chống tội phạm ngày càng lớn. Vì vậy, nếu cơ chế đào tạo, tuyển dụng, sử dụng và đãi ngộ không theo kịp yêu cầu phát triển, nguy cơ thiếu hụt nguồn nhân lực chất lượng cao sẽ làm gia tăng “độ trễ” trong phản ứng chính sách và nghiệp vụ. Thực tế này đã được Bộ Công an chỉ ra trong quá trình triển khai các nhiệm vụ liên quan tới phát triển khoa học - công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số, gắn với triển khai Nghị quyết 57-NQ/TW ngày 22/12/2024 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia;

và triển khai hoạt động của Ban Chỉ đạo 57 (về phát triển khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số) và Ban Chỉ đạo 158 (về công nghiệp an ninh) của Bộ Công an.

Như vậy, các thách thức đối với lực lượng Công an nhân dân trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc vừa mang tính truyền thống vừa mang tính phi truyền thống, vừa diễn ra trong đời sống xã hội trực tiếp vừa diễn ra trong không gian số và xuyên biên giới.

3. Giải pháp tăng cường hiệu quả công tác của lực lượng Công an nhân dân trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc

Thứ nhất, đổi mới tư duy an ninh theo hướng an ninh chủ động, tích hợp và gắn chặt với phát triển quốc gia.

Xuất phát từ những thách thức do sự mở rộng về không gian và đối tượng an ninh (an ninh số, an ninh kinh tế, an ninh xã hội, an ninh con người), lực lượng Công an nhân dân cần chuyển mạnh từ tư duy bảo vệ - ứng phó sang tư duy phòng ngừa từ sớm, từ xa - quản trị rủi ro ngay từ khi còn manh nha và xử lý kịp thời trước khi hình thành nguy cơ hiện hữu. Theo đó, an ninh không chỉ là “xử lý khi có vụ việc”, mà là nhận diện sớm các nguy cơ tiềm ẩn trong quá trình hoạch định và thực thi chính sách phát triển. Tư duy an ninh cần đặt trong mối quan hệ biện chứng với phát triển, qua đó khẳng định lực lượng Công an nhân dân không chỉ giữ vai trò bảo đảm an ninh trật tự, mà còn góp phần kiến tạo môi trường an toàn, ổn định cho đầu tư, đổi mới sáng tạo và nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia. Vì vậy, lực lượng Công an nhân dân cần tham gia chủ động hơn vào quá trình xây dựng chính sách trong các lĩnh vực nhạy cảm như: Quản lý đất đai, môi trường, dữ liệu cá nhân, AI, kinh tế số và tài chính - ngân hàng, nhằm kịp thời phát hiện, kiểm soát các rủi ro an ninh ngay từ khâu thiết kế thể chế.

Thứ hai, hiện đại hóa toàn diện năng lực phòng, chống tội phạm công nghệ cao và tội phạm xuyên quốc gia trong lực lượng Công an nhân dân.

Trước thách thức ngày càng gia tăng của tội phạm sử dụng công nghệ cao, Big Data, AI và các nền tảng xuyên biên giới, việc hiện đại hóa lực lượng là yêu cầu mang tính sống còn. Trọng tâm là đẩy mạnh đầu tư hạ tầng công nghệ, xây dựng hệ thống dữ liệu lớn dùng chung trong toàn lực lượng, đồng thời tăng cường liên thông dữ liệu với các bộ, ngành, tổ chức tài chính và doanh nghiệp viễn thông để nâng cao năng lực phân tích, dự báo và truy vết. Song song với đó, cần phát triển mạnh các công cụ điều tra số, giám định kỹ thuật số và ứng dụng AI trong nhận diện hành vi bất thường, qua đó phát hiện sớm các mô hình tội phạm mới. Tiếp tục kiện toàn các đơn vị chuyên trách về an ninh mạng và tội phạm xuyên quốc gia theo hướng tinh gọn, chuyên sâu, tiệm cận chuẩn mực quốc tế. Trong bối cảnh tội phạm có tính xuyên biên giới ngày càng rõ nét, hợp tác quốc tế về chia sẻ thông tin, điều tra chung và dẫn độ cần được thúc đẩy toàn diện, thực chất và bền vững. Khi trình độ công nghệ và năng lực hội nhập quốc tế được nâng lên, lực lượng Công an nhân dân mới có thể chủ động đi trước một bước trong phòng, chống tội phạm hiện đại và kịp thời xử lý hiệu quả các nguy cơ mới nổi.

Thứ ba, củng cố nền an ninh từ cơ sở theo hướng “an ninh gốc rễ”, lấy Nhân dân làm trung tâm, tiếp tục hoàn thiện, nâng cao hiệu quả hoạt động mô hình Công an nhân dân chính quy ở cấp xã.

Đối với thách thức từ các mâu thuẫn xã hội, khiếu kiện, xung đột cộng đồng có nguy cơ tích tụ và bùng phát thành điểm nóng, giải pháp căn cơ là xây dựng nền an ninh từ cơ sở vững chắc, bền bỉ và dựa vào Nhân dân. Việc tiếp tục hoàn thiện mô hình Công an nhân dân chính quy ở cấp xã cần gắn với nâng cao thực chất năng lực nắm tình hình, dự báo và tham mưu xử lý mâu thuẫn ngay từ ban đầu. Quán triệt sâu sắc tư tưởng Hồ Chí Minh về phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc, lực lượng công an cơ sở phải thực sự gần dân, hiểu dân và dựa vào dân để phát hiện sớm nguy cơ, không để “nhỏ thành lớn”. Đồng thời, cần đầu tư xây

dựng các hệ thống hỗ trợ quản trị an ninh cơ sở, bao gồm giám sát an ninh cộng đồng, tích hợp dữ liệu phản ánh của người dân, dữ liệu hành chính và dữ liệu xã hội, qua đó nâng cao năng lực cảnh báo sớm và quản trị rủi ro. An ninh cơ sở vững chắc chính là “tuyến phòng thủ đầu tiên” và hiệu quả nhất trước các bất ổn xã hội.

Trong điều kiện các mâu thuẫn xã hội, khiêu khích đông người, xung đột cộng đồng có thể nảy sinh từ chính đời sống thường ngày và nếu không được giải quyết kịp thời sẽ tích tụ thành điểm nóng, thì giải pháp bền vững nhất là xây dựng một hệ thống an ninh gắn chặt với dân, hiểu dân và xử lý từ gốc.

Cùng với việc phát huy vai trò của con người và thiết chế xã hội, yêu cầu thực tiễn hiện nay đòi hỏi phải tăng cường đầu tư cho hạ tầng và công cụ hỗ trợ quản trị an ninh ở cơ sở. Trong đó, chú trọng xây dựng và vận hành hiệu quả hệ thống giám sát an ninh cộng đồng, từng bước tích hợp dữ liệu phản ánh của người dân, dữ liệu từ mạng xã hội và hệ thống quản lý hành chính nhằm nâng cao năng lực dự báo, cảnh báo sớm và quản trị rủi ro. Đồng thời, cần thiết lập cơ chế phối hợp chặt chẽ, thường xuyên và thực chất giữa Công an, chính quyền cơ sở, các tổ chức đoàn thể và Nhân dân trong phòng ngừa, hòa giải và củng cố “điểm tựa xã hội” cho ổn định an ninh, trật tự.

Thứ tư, phát triển nguồn nhân lực Công an nhân dân chất lượng cao, đáp ứng đầy đủ yêu cầu, nhiệm vụ công tác công an trong tình hình mới với tính thực tiễn, hành động và chiến đấu cao.

Công tác tuyển dụng, đào tạo và bồi dưỡng cán bộ cho lực lượng Công an nhân dân cần tập trung đổi mới, nâng cao toàn diện chất lượng giáo dục, đào tạo theo Nghị quyết số 71-NQ/TW ngày 22/8/2025 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển giáo dục và đào tạo. Quá trình đào tạo cần bảo đảm gắn kết chặt chẽ giữa lý luận với thực tiễn, gắn với vị trí việc làm, coi trọng năng lực thực tiễn và khả năng thích ứng. Các lĩnh vực mới như: Điều tra số, an ninh mạng, phân tích dữ liệu, tài

chính - ngân hàng, pháp luật quốc tế và quản trị rủi ro an ninh phi truyền thống cần được ưu tiên đào tạo chuyên sâu. Bên cạnh đó, cần mở rộng cơ chế thu hút nguồn nhân lực chất lượng cao từ xã hội, đặc biệt trong các lĩnh vực công nghệ và pháp lý. Việc kết hợp nâng cao trình độ chuyên môn với xây dựng đạo đức công vụ, bản lĩnh chính trị và văn hóa ứng xử nhân văn sẽ tạo nên nền tảng bền vững cho uy tín và hiệu quả hoạt động của lực lượng Công an nhân dân.

Để thực hiện được giải pháp này, trong bối cảnh nhiệm vụ ngày càng đa dạng, phức tạp, đòi hỏi năng lực về kỹ thuật, pháp luật quốc tế, ngoại ngữ, cùng bản lĩnh chính trị và đạo đức công vụ, công tác tuyển dụng, đào tạo và bồi dưỡng cán bộ cần được cải cách toàn diện theo hướng mở, cạnh tranh, thực tài và gắn với nhu cầu vị trí việc làm. Cần tăng cường liên kết giữa các cơ sở đào tạo trong ngành với các trung tâm nghiên cứu, trường đại học, viện công nghệ ngoài ngành để bổ sung tri thức mới, cập nhật kỹ năng mới và mở rộng năng lực nghiên cứu ứng dụng. Đồng thời, cần có cơ chế linh hoạt để thu hút nguồn nhân lực chất lượng cao từ xã hội, nhất là trong lĩnh vực công nghệ, pháp luật quốc tế và truyền thông. Việc kết hợp nâng cao trình độ chuyên môn với xây dựng văn hóa ứng xử công vụ hiện đại, kỷ cương mà nhân văn, nghiêm minh mà gần dân sẽ tạo nên tảng vững chắc cho uy tín và hiệu quả công tác của lực lượng Công an nhân dân.

Thứ năm, tăng cường công tác chính trị tư tưởng, kỷ luật, kỷ cương và xây dựng bản lĩnh nghề nghiệp trong toàn lực lượng.

Cần tiếp tục đẩy mạnh công tác giáo dục chính trị tư tưởng, giáo dục truyền thống, rèn luyện điều lệnh, tác phong, lối sống và tinh thần trách nhiệm cá nhân của mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân. Việc nâng cao trình độ lý luận, tư duy chính trị, phương pháp luận khoa học và khả năng tự học, tự hoàn thiện theo tinh thần “học tập suốt đời” cần được thể chế hóa thành yêu cầu thường xuyên trong công tác cán bộ. Khi mỗi cán bộ, chiến sĩ

thực sự tự giác rèn luyện, giữ gìn hình ảnh cá nhân và uy tín thì sức mạnh nội sinh của lực lượng Công an nhân dân sẽ được củng cố vững chắc.

Thứ sáu, chủ động truyền thông và xây dựng niềm tin xã hội như một nguồn lực an ninh đặc biệt.

Trước thách thức từ không gian truyền thông số và nguy cơ khủng hoảng niềm tin do thông tin sai lệch, xuyên tạc, công tác truyền thông cần được xác định là một cấu phần quan trọng của bảo đảm an ninh. Lực lượng Công an nhân dân cần chủ động cung cấp thông tin kịp thời, minh bạch, chính xác; nâng cao năng lực phản ứng nhanh và định hướng dư luận trên không gian mạng.

Trong thời đại truyền thông số và mạng xã hội tác động mạnh mẽ đến nhận thức và thái độ xã hội, việc tạo dựng, củng cố và bảo vệ hình ảnh của lực lượng Công an nhân dân không còn là hoạt động phụ trợ, mà trở thành một cấu phần quan trọng của bảo đảm an ninh, trật tự. Vì vậy, cần thiết lập và vận hành hiệu quả các kênh truyền thông chính thống có khả năng phản ứng nhanh, cung cấp thông tin kịp thời, minh bạch, góp phần định hướng dư luận

và phản bác các luận điệu xuyên tạc, bịa đặt trên không gian mạng.

Bên cạnh đó, mỗi cán bộ, chiến sĩ cần được trang bị kỹ năng truyền thông, ý thức trách nhiệm và chuẩn mực ứng xử trong môi trường số. Việc lan tỏa các giá trị tích cực, các điển hình tiên tiến và hình ảnh người chiến sĩ công an gần dân, vì dân phục vụ sẽ góp phần củng cố niềm tin xã hội. Khi niềm tin được bồi đắp, xã hội sẽ trở thành “đôi tác an ninh” quan trọng, tạo nên sức mạnh tổng hợp trong bảo vệ ổn định và phát triển đất nước.

Tóm lại, trước những thách thức an ninh ngày càng phức tạp trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc, việc nâng cao hiệu quả công tác của lực lượng Công an nhân dân đòi hỏi sự đổi mới toàn diện, đồng bộ từ tư duy, tổ chức, con người đến phương thức hành động. Chỉ khi lực lượng Công an nhân dân thực sự chủ động, hiện đại, gắn bó mật thiết với Nhân dân và nhận được sự tin cậy của xã hội, thì an ninh quốc gia và trật tự, an toàn xã hội mới được bảo đảm vững chắc, tạo nền tảng ổn định cho sự phát triển bền vững của đất nước ■

¹Năm 2025, trên phạm vi toàn quốc đã phát hiện và xử lý 123.513 vụ buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả, giảm khoảng 10% so với năm 2024. Trong đó có 9.404 vụ buôn bán, vận chuyển trái phép hàng lậu và hàng cấm; 109.180 vụ gian lận thương mại và gian lận thuế; cùng nhiều vụ sản xuất, buôn bán hàng giả và xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ, diễn ra cả trên thị trường truyền thống và trên mạng xã hội. Tổng số tiền thu vào ngân sách nhà nước từ xử lý các vi phạm này đạt hơn 15.394 tỷ đồng. Lực lượng chức năng đã khởi tố 3.178 vụ án hình sự với 5.477 đối tượng liên quan đến các hành vi vi phạm nêu trên (Lê Hoàng Duy, 2026).

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Lê Hoàng Duy (2026), *Hội nghị trực tuyến toàn quốc tổng kết công tác chống buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả năm 2025, triển khai nhiệm vụ năm 2026 của Ban Chỉ đạo 389 quốc gia*, <https://lamdong.dms.gov.vn/tin-chi-tiet/-/chi-tiet/hoi-nghi-truc-tuyen-toan-quooc-tong-ket-cong-tac-chong-buon-lau-gian-lan-thuong-mai-va-hang-gia-nam-2025-trien-khai-nhiem-vu-nam-2026-cua-ban-chi-dao-389-quooc-gia-97697-1326.html>
2. Quý Hiền (2025), *79% dân số Việt Nam dùng internet nhưng thiếu nhân lực số chuyên sâu*, Thanh Niên, <https://thanhnien.vn/79-dan-so-viet-nam-dung-internet-nhung-thieu-nhan-luc-so-chuyen-sau-185251229173413642.htm>
3. Trần Việt Dũng (2026), *Tổng quan bức tranh kinh tế năm 2025 và triển vọng năm 2026*, Tạp chí Thị trường Tài chính Tiền tệ, <https://thitruongtaichinhhtiente.vn/tong-quan-buc-tranh-kinh-te-nam-2025-va-trien-vong-nam-2026-77857.html>